

Redovisning av miljöledningsarbetet 2017

Tillväxtverket

Enligt förordning (2009:907) om miljöledning i statliga myndigheter

Del 1 Miljöledningssystemet

1. Är myndigheten miljöcertifierad?

Nej.

2. Hur lyder myndighetens miljöpolicy?

Vårt uppdrag är att arbeta offensivt för en hållbar tillväxt i hela landet. Miljödimensionen är en viktig del av hållbar tillväxt och miljöarbetet ska gå som en röd tråd genom hela verksamheten och präglade vårt interna och externa arbete.

Vi ska med hjälp av ständiga förbättringar vara ett föredöme för miljöarbetet genom att varje medarbetare:

- har rätt kompetens för att kunna ta miljöhänsyn i beslut om finansiering, utformning av program och insatser, vid kunskapsförmedling och rådgivning.
- har förmåga att se den tillväxtpotential som ligger i ett aktivt miljöarbete.
- aktivt tar miljöhänsyn i sitt dagliga arbete, vid tjänsteresor, energianvändning och inköp av varor.

Vårt miljöledningssystem ska säkerställa att vi är miljösmarta och bidra till att vi är en attraktiv arbetsplats.

3. När har myndigheten senast uppdaterat sin miljöutredning?

Miljöutredningen uppdaterades 2010.

4a. Vilka av myndighetens aktiviteter har en betydande direkt påverkan på miljön?

Bedömning av de aktiviteter som har betydande miljöpåverkan har gjorts i samband med miljöutredningen 2010 och den analys som gjordes av de olika verksamheterna. Härvid framkom att följande aktiviteter översteg gränsvärdet (15) och därmed att räknas som betydande direkt påverkan på miljön:

- Förbrukning av värme/kyla
- Flygtransporter
- Inköp av förbrukningsvaror.

4b. Vilka av myndighetens aktiviteter har en betydande indirekt påverkan på miljön?

Bedömning av de aktiviteter som har betydande miljöpåverkan har gjorts i samband med miljöutredningen 2010 och den analys som gjordes av de olika verksamheterna. Härvid framkom att följande aktiviteter översteg gränsvärdet (15) och därmed att räknas som betydande indirekt påverkan på miljön:

- Framtagning av kriterier och beslut om finansiering
- Kunskapsförmedling.

5a. Vilka mål har myndigheten upprättat för de aktiviteter som har betydande direkt påverkan på miljön?

Mål 1: Tillväxtverkets totala nettoutsläpp av koldioxid från tjänsteresor ska vara 0 kg.

Mål 2: Koldioxidutsläpp från resande (beräknat per årsarbetskraft) ska årligen minska med 5 procent.

Mål 3: Tillväxtverket ska årligen minska sin totala energiförbrukning med 5 procent.

Mål 4: Tillväxtverket ska använda sig av 100 procent förnybar energi i sina lokaler.

Mål 5: För samtliga inköp, inklusive upphandling, ska social och miljöhänsyn tas.

Mål 6: Tillväxtverket ska fr o m 2020 årligen genomföra 10 stickkontroller av ställda hållbarhetskrav vid inköp.

Mål 7: Tillväxtverkets pappersförbrukning för tryck av material ska årligen minska med 10 procent.

5b. Vilka mål har myndigheten upprättat för de aktiviteter som har betydande indirekt påverkan på miljön?

Mål 7: Samtliga uppgifter och uppdrag ska klassas och mätas utifrån ett hållbarhetsperspektiv.

Mål 8: Verktyg, modeller och processer ska finnas tillgängliga för projekt- och programhantering

6a. Vilka åtgärder har myndigheten vidtagit för att nå målen för direkt miljöpåverkan?

Mål 1: Tillväxtverkets totala nettoutsläpp av koldioxid från tjänsteresor ska vara 0 kg.

GD fattade under 2017 beslut om att klimatkompensera myndighetens utsläpp från tjänsteresor. Upphandling av leverantör för klimatkompensation har påbörjats.

Mål 2: Koldioxidutsläpp från resande (beräknat per årsarbetskraft) ska årligen minska med 5 procent.

Riktlinjer för tjänsteresor uppdaterades 2015 och anger att tåg alltid bör väljas om inte tidsvinsten med flyg blir minst två timmar vardera på utresa och på hemresan (inklusive anslutningstransporter). För att göra tågalternativet mer attraktivt får tågresor som är längre än en timme bokas i första klass eller motsvarande. Via internt diskussionsforum har frågan om resor via tåg och flyg diskuterats och goda exempel liksom tips för behagliga tågresor lyfts fram och delats.

Mål 3: Tillväxtverket ska årligen minska sin totala energiförbrukning med 5 procent.

Tillväxtverket har sedan 2013 grönt hyresavtal med hyresvärden för huvudkontoret i Stockholm. Kontoret i Stockholm är efter byte av lokaler under året miljöklassad LEED Platinum. Under 2016 slöts även grönt hyresavtal för Östersundskontoret i samband med byte av lokaler. I den mån det är möjligt har motsvarande avtal slutits med hyresvärdar för övriga kontor. Vid byte av kontorslokaler har myndigheten även övergått till aktivitetsbaserade lösningar som medger att minska total kontorsyta.

Mål 4: Tillväxtverket ska använda sig av 100 procent förnybar energi i sina lokaler. Kontinuerlig dialog förs med fastighetsägare. Det är framförallt vid byte av lokaler som det finns möjlighet att påverka energimixen som ett urvalskriterium..

Mål 5: För samtliga inköp, inklusive upphandling, ska social och miljöhänsyn tas. Enligt Tillväxtverkets riktlinjer ska hänsyn till hållbarhetsaspekter tas vid inköp av varor och tjänster.

Mål 6: Tillväxtverket ska fr o m 2020 årligen genomföra 10 stickkontroller av ställda hållbarhetskrav vid inköp.

Förvaltningsavdelningen ska se över rutiner för genomförande av stickkontroller fr o m 2020.

Mål 7: Tillväxtverkets pappersförbrukning för tryck av material ska årligen minska med 10 procent.

Tillväxtverkets grundprincip för kommunikation av material är "digitalt först". 80 procent av tryckt material kopplar till spridning av information vid mässor kring att starta företag.

6b. Vilka åtgärder har myndigheten vidtagit för att nå målen för indirekt miljöpåverkan?

Mål 7: Samtliga uppgifter och uppdrag ska klassas och mätas utifrån ett hållbarhetsperspektiv.

Under 2017 har arbetet fokuserat på att förbättra datamaterialet och processerna för insamling. Arbetet genomförs i linje med myndighetens övergripande arbete med

att utveckla processer för uppföljning och utvärdering samt uppbyggnad av datalager. En analys av hur bland annat miljö och klimat hanteras inom ramen för företagsstöden har genomförts på uppdrag av Näringsdepartementet.

Mål 8: Verktyg, modeller och processer ska finnas tillgängliga för projekt- och programhantering.

Under året har en förnyad översyn av hållbarhetsaspekter i ansökningshandlingar, riktlinjer och information till sökande påbörjats.

7a. Redovisa hur väl målen för direkt miljöpåverkan har uppfyllts

Mål 1: Tillväxtverkets totala nettoutsläpp av koldioxid från tjänsteresor ska vara 0 kg.

Målsättningen gäller fr o m 2018. Under 2017 fattade GD beslut om att klimatkompensera tjänsteresor. Upphandling av mäklartjänst för klimatanpassningsåtgärder påbörjades.

Mål 2: Koldioxidutsläpp från resande (beräknat per årsarbetskraft) ska årligen minska med 5 procent.

Målet uppnått (utsläppen av koldioxid per årsmedarbetare minskade med 11 procent jämfört med 2016).

Mål 3: Tillväxtverket ska årligen minska sin totala energiförbrukning med 5 procent.

Målet ej uppnått. Energianvändningen ökade med 25 procent jämfört med 2016. Samtidigt minskade energianvändningen 2016 med 48 procent jämfört med 2015. Bakom ökningen ligger insamling av statistik för kontor för vilka vi tidigare helt eller delvis saknat uppgifter. Tillväxtverket för även en dialog med fastighetsägare vars siffror starkt avviker från föregående år för att utreda om det är fråga om faktisk ökad/minskad användning eller ändrade beräkningsmetoder.

Mål 4: Tillväxtverket ska använda sig av 100 procent förnybar energi i sina lokaler. Ej uppnått. Andelen förnybar energi har under året ökat till 97 procent (jämfört med 92 procent 2016). Det är framförallt Malmökontoret som använder sig av en större andel icke-förnybar energi (19 procent) jämfört med övriga kontor.

Mål 5: För samtliga inköp, inklusive upphandling, ska social och miljöhänsyn tas. Enligt myndighetens riktlinjer ska hållbarhetskrav alltid ställas vid inköp och upphandling. Mätssystem saknas dock varför myndigheten under året fattade beslut om att börja göra stickkontroller.

Mål 6: Tillväxtverket ska fr o m 2020 årligen genomföra 10 stickkontroller av ställda hållbarhetskrav vid inköp.

Inga stickkontroller genomfördes under 2017.

Mål 7: Tillväxtverkets pappersförbrukning för tryck av material ska årligen minska med 10 procent.

Målet uppnått (totala pappersförbrukningen minskade med 21 procent jämfört med 2016).

7b. Redovisa hur väl målen för indirekt miljöpåverkan har uppfyllts

Mål 7: Samtliga uppgifter och uppdrag ska klassas och mätas utifrån ett hållbarhetsperspektiv.

Målet uppnått.

Mål 8: Verktyg, modeller och processer ska finnas tillgängliga för projekt- och programhantering.

Målet uppnått.

8. Vilka åtgärder har myndigheten vidtagit för att ge de anställda den kunskap de behöver för att ta miljöhänsyn i arbetet?

- Löpande arbete med att utveckla och uppdatera hållbarhetsaspekter i riktlinjerna för planering och utveckling av nya insatser, uppföljning och bedömning av ansökningar samt processer för klassning av hållbarhetsaspekter i myndighetens uppföljningssystem (obligatoriska uppgifter).
- Vi genomförde under året ett internt lärseminarium på temat "Mat och miljö".
- Medarbetare hade möjlighet att medverka vid externa seminarier och workshops, bland annat kopplat till mått bortom BNP samt klimatrisker och klimatanpassning för olika branscher.
- Nyanställda och andra intresserade medarbetare fick information om vårt hållbarhetsarbete vid ett särskilt anordnat seminarium.
- Särskilt intresserade medarbetare hade möjlighet att ingå i en gruppnummeration på nyhetsbrev med information om hållbart företagande.
- Vi använde vårt interna medarbetarforum för att sprida och diskutera information och artiklar om vårt eget hållbarhetsarbete, resultat liksom relevanta studier och artiklar.

9. På vilket sätt har myndigheten använt informationsteknik i syfte att minska sin energianvändning?

Tillväxtverket använder sig av IT för minskad energiförbrukning på följande sätt:

- Rörelse- och tidsstyrd belysning
- Modernt ventilationssystem som kopplar samman värme och ventilation
- Energieffektiviserad utrustning: virtualiserade servrar SSD-disk i PC, LED-skärmar, skrivare och kopiatorer i automatiserat viloläge.
- Taggar och follow-me-funktion för minskning av antalet utskrifter.

10. På vilket sätt har myndigheten använt informationsteknik i syfte att minska antalet tjänsteresor?

Myndigheten har installerat ett stort antal anläggningar för videokonferenser och utrustning för telemöten samt har infört väl utvecklade rutiner för användning av dessa anläggningar. Utrustningen används dagligen för olika typer av arbetsmöten,

utbildningar, konferenser mm vilket har inneburit att video- och telemöten ersatt många arbetsresor. Myndigheten har under året upphandlat nytt videokonferenssystem som införs under 2018.

Del 2 Uppföljning av miljöledningsarbetets effekter

Antal årsarbetskrafter och kvadratmeter

Antal årsarbetskrafter: 371

Antal kvadratmeter lokalyta: 10 821

1. Tjänsteresor och övriga transporter

Utsläpp av koldioxid i kilogram, totalt och per årsarbetskraft uppdelat per fordonsslag (1.1), sammanlagt (1.2) och från flygresor över 50 mil (1.3) samt antal resor

	Årets uppgifter – antal resor och kg CO ₂			Föregående års uppgifter	
	Antal resor	KgCO ₂ Totalt	KgCO ₂ /å.a.	KgCO ₂ Totalt	KgCO ₂ /å.a.
a) Flygresor under 50 mil	1357	142 189	383	150 361	421
b) Bilresor	2587	19 457	52	17 055	48
c) Tågresor	1966	196,00	0,528	2,00	0,006
d) Bussresor	1116	653	1,76	849	2,38
e) Maskiner och övriga fordon		0	0	1 058	3
1.2 Sammanlagda utsläpp av koldioxid					
1.1 a-e		162 495	438	169 325	474
1.3 Flygresor över 50 mil	657	148 366	400	166 699	467

1.4 a, b Beskrivning av insamlat resultat (vad som har påverkat resultatet, eventuella problem och luckor i materialet samt hur och när myndigheten planerar att åtgärda dessa)

Jämfört med 2016 har utsläppen av koldioxid minskat sett såväl till totalen (-7,5%) som per årsmedarbetare (-11%). Detta samtidigt som det totala antalet resor ökat (+16%). Utsläppsminskningen bottnar bl a i en minskning av totalt resta km (-5%) men också att medarbetarna aktivt tycks välja tåg som alternativ. Antalet resor som görs med tåg har ökat med hela 61%. Detta tros i sin tur ha sin grund i att andelen korta resor ökat, en resepolicy som bygger på att göra det attraktivt att välja tåg, samt en ökad medvetenhet och önskan hos medarbetarna att minska sin klimatpåverkan vilket återspeglas i att antalet korta flygresor minskat.

Utsläpp från tågresor har ökat markant vilket beror på att det statistiska underlaget utökats till att även omfatta regional rälsburen regionaltrafik. I motsats till fjärrtåg, som nästintill helt drivs på fossilfria energislag, är de regionala tågen i större utsträckning även drivna med hjälp av fossila energislag vilket ger ett utslag på utsläppen.

1.5 Hur uppgifterna är framtagna?

Eget uppföljningssystem, Leverantörsuppgifter

1.6 Uppföljningsmåten i svaren på frågorna är baserade på:

Schablonlista som Naturvårdsverket tillhandahåller

2. Energianvändning

2.1 Årlig energianvändning i kilowattimmar totalt, per årsarbetskraft och per kvadratmeter total användbar golvyta uppdelat på

	kWh totalt		
	2017	2016	2015
Verksamhetsel (avser lokaler)	273 159	365 993	590 357
Fastighetsel	261 945	653 832	1 392 124
Värme	662 777		
Kyla	109 078		
Totalt	1 306 959	1 019 825	1 982 481

	kWh/årsarbetskraft			kWh/m ²		
	2017	2016	2015	2017	2016	2015
Verksamhetsel (avser lokaler)	736	1 025	1 716	25	34	53
Fastighetsel	706	1 831	4 047	24	61	125
Värme	1 786			61		
Kyla	294			10		
Totalt	3 523	2 857	5 763	121	95	178

Eventuell energianvändning utanför lokaler

	kWh totalt		
	2017	2016	2015
Energi	6 650	6 650	

Energi för drift av servrar hos extern leverantör. Uppskattningen är gjord 2016 av leverantör och omfattar drift av fem servrar inklusive lagring, backup, nätverk, belysning, kylning och övrig overhead.

2.2 Är värmeförbrukningen normalårskorrigerad

Värmeförbrukningen är delvis normalårskorrigerad.

2.3 Andel förnybar energi av den totala energianvändningen (anges i procent)

	2017	2016	2015
Verksamhetsel	97 %	99 %	93 %
Fastighetsel	97 %	99 %	93 %
Värme	%	%	%
Kyla	%	%	%
Utanför lokaler	%	%	%
Totalt	40 %	98 %	93 %

2.4 Har krav ställts på produktionsspecificerad förnybar el i myndighetens elavtal?

Krav har delvis ställts på produktionsspecificerad förnybar el i myndighetens elavtal.

2.5 Har energianvändningen minskat som ett resultat av samverkan med myndighetens fastighetsägare? (vid ja ange vilka åtgärder som har genomförts)

Nej

Grönt hyresavtal är slutet med fastighetsägare för Stockholmskontoret och i den mån det varit möjligt motsvarande för övriga kontor. Stockholmskontoret är miljöklassat LEED Platinum.

2.6 a, b Beskrivning av insamlat resultat (vad som har påverkat resultatet, eventuella problem och luckor i materialet samt hur och när myndigheten planerar att åtgärda dessa))

Energiförbrukningen har ökat jämfört med 2016. Detta beror på att vi fått in data för kontoret i Arjeplog som vi tidigare saknat samt att 2016 års uppgifter för Östersundskontoret endast innehöll uppgifter för andra halvåret (pga kontorsflytt). Däremot tycks det ha skett en nära nog fördubbling av energiåtgången i Luleåkontoret, vilket fått oss att misstänka brister/fel i underlaget. Dialog med fastighetsägare har hittills inte gett tillfredsställande svar varför diskussionen fortsätter.

Se ovan om Luleåkontorets uppgifter.

2.7 Hur är uppgifterna framtagna?

Leverantörsuppgifter, Uppskattning (förklara på vilket sätt)

För vissa av kontoren delar vi ytan med andra organisationer. I dessa fall har vi använt en procentuell schablonfördelning av energianvändning baserad på andel medarbetare.

3. Miljökrav i upphandling

3.1 Andel upphandlingar och avrop där miljökrav ställts av det totala antalet upphandlingar och avrop

	Antal st		
	2017	2016	2015
Upphandlingar och avrop med miljökrav		119	2
Upphandlingar och avrop totalt	284	351	79
Andel upphandlingar och avrop med miljökrav	0 %	34 %	3 %

3.2 Antal upphandlingar över tröskelvärdet där energikrav enligt förordning (2014:480) om statliga myndigheters inköp av energieffektiva varor, tjänster och byggnader har ställts

Kommentar till redovisning av antal upphandlingar över tröskelvärdet.

Om krav enligt förordningen om statliga myndigheters inköp av energieffektiva varor, tjänster och byggnader inte har ställts vid upphandlingar över tröskelvärdet, ange skälen för det:

3.3 Har myndigheten ställt energikrav vid nytecknande av hyresavtal eller inköp av byggnader? (vid nej ange skälen för det)

Ja

3.4 Ekonomiskt värde av registrerade upphandlingar och avrop med miljökrav av det totala värdet av upphandlingar och avrop per år

	Värde kr		
	2017	2016	2015
Upphandlingar och avrop med miljökrav			
Upphandlingar och avrop totalt			
Andel upphandlingar och avrop med miljökrav	%	%	%

3.5 a, b Beskrivning av insamlat resultat (vad som har påverkat resultatet, eventuella problem och luckor i materialet samt hur och när myndigheten planerar att åtgärda dessa)

Möjligheten saknas att i nuvarande system koppla olika typer av krav till enskilda upphandlingar och avrop. Vi har i dagsläget inte heller möjlighet att med automatik sammanställa totala värdet av samtliga upphandlingar.

3.6 Hur är uppgifterna framtagna?

Eget uppföljningssystem

4. Frivilliga frågor

Frågor om policy

4.1 Har myndigheten internt styrande dokument för IT och miljö? (om ja ange vilka områden som tas upp i dokumentet)

Ja

Energianvändning för IT, IT-användning för resfria möten, Miljöhänsyn vid anskaffning av IT

Frågor om IT-anskaffning

4.2 Andel IT-anskaffningar där miljökrav ställts av det totala antalet IT-anskaffningar per år (anges i procent och värde).

	2017	2016	2015
Andel (%)	%	%	%
Värde (Skr)	Skr	Skr	Skr

Hur är uppgifterna framtagna?

4.3 Vilken typ av miljöhänsyn har tagits vid IT-anskaffningar ?

Energiförbrukning, Krav som motsvarar miljöcertifiering, Livslängd

Hur är uppgifterna framtagna ?

Eget uppföljningssystem

Frågor om energianvändning

4.4 Årlig energianvändning i kilowattimmar totalt och per årsarbetskraft uppdelat på

	kWh			kWh/årsarbetskraft		
	2017	2016	2015	2017	2016	2015
PC-arbetsplats						
Skrivare						
Serverar och Serverrum	6 650	6 650		18	19	

Hur är uppgifterna framtagna ?

Leverantörsuppgifter

Frågor om resfria möten

4.5 Antal resfria möten totalt och per årsarbetskraft

	Antal			Antal/årsarbetskraft		
	2017	2016	2015	2017	2016	2015
Resfria möten		8 732			24	

Hur är uppgifterna framtagna ?

Uppskattning (förklara på vilket sätt)

Uppgift om antal resfria möten saknas. Däremot ser vi att antalet videotimmar minskat de två senaste åren. Vår tolkning är att detta beror på att nuvarande videokonferenssystem kompletterats med Skype for Business som många medarbetare väljer istf "traditionell" videolösning. Vi arbetar med att få fram siffror som samlat visar på användningen av olika verktyg för resfria möten.

Frågor om förklaring till resultatet

4.6 a, b Beskrivning av insamlat resultat (vad som har påverkat resultatet, eventuella problem och luckor i materialet samt hur och när myndigheten planerar att åtgärda dessa)

Frågor om energi

4.7 Har myndigheten en strategi för sitt energieffektiviseringsarbete, innefattande nulägesanalys, mål samt handlingsplan med åtgärder, som utgör grunden för ert energieffektiviseringsarbete?

Nej

4.8 Producerar myndigheten egen el? (om ja ange hur mycket i kWh)

Nej

4.9 Har myndigheten miljöklassade och/eller certifierade byggnader?

Nej

Frågor om avrop

4.10 Har myndigheten vid avrop mot statliga ramavtal ställt egna miljökrav, där så har varit möjligt?

